

O POĀĀEASĀ• A JMENINĀ•CH 29. TĀ•DNE

PĀjtek, 20 Ā•ervenec 2007

Pro pĀ™ipady enormních veder se ve školských pĀ™edpisech pracuje od konce devatenáctého století s termínem vedĀ™iny. Volné dny vedĀ™iny se dĀ™íve vyhlášovaly tehdy, kdyĀ¾ teplota vyšplhala v deset hodin dopoledne 22,5 stupĀ™ Celsia ve stínu. Teplo, horko, parno a vedro je vícemĀ™ totĀ¾, pĀ™iĀ•emĀ¾ výraz vedro je urĀ•itĀ™ nejsilnĀ™ vĀ™tší teplo neĀ¾ vedro uĀ¾ v Ā•eštinĀ™ být nemĀ™Ā¾e.

Vedrem padají lidé i teplotní rekordy. Ano, takové dny právĀ™ máme...

ĀĀeenĀ™k (19. 7.) má své jméno prý z latiny. PĀ™vodnĀ™ znĀ™lo Vincentus - tedy pĀ™emáhající, nebo vítĀ™zící nad nĀ™Ā™ím (na ItalštinĀ™ se pak pĀ™emĀ™nilo na Vincenzo (Ā•ti VinĀ•enco), z Ā•ehoĀ¾ vznikl náš Vincenc a jeho zdrobnĀ™lá podoba ĀĀeenĀ™k. ĀĀeeĀ™kĀ™ je u nás v souĀ•asnĀ™ dobĀ™ asi patnáct set. NejznámĀ™jším Ā•eským nositelem toho jména je pan ĀĀeenĀ™k z Vartenberka. Byl to velice ambiciózní a sebevĀ™domý Ā•eský politik. Byl velkým pĀ™iznivcem husitského hnutí, dokonce po jeden Ā•as nechával na svĀ™m panství svĀ™tit husitské knĀ™ze. Ale politika je vrtkává a ĀĀeenĀ™k z Vartenberka se dostal s husity do sporu, vstoupil do sluĀ™eb krále Zikmunda a po smrti krále Václava IV. se stal spoluvladaĀ™em v zemi. Nakonec ho sám Ā™iĀ¾ka porazil v bitvĀ™ u HoĀ™ic v r. 1423. Vartenberk se pak stáhl na Veliš, kde nakonec v r.1425 i zemĀ™el. A pak ještĀ™ máme ĀĀeeĀ™kovice, obec v Lanškrounské kotlinĀ™, která vznikla uĀ¾ za pĀ™emyslovcĀ™. Obyvatelstvo tam do r. 1945 bylo pĀ™evĀ™nĀ™ nĀ™mecké, se Ā™ivilo domácími pracemi a podomním obc. Dnes tam mají Ski areál. Ilja (20. 7.) je slovanský pĀ™epis hebrejského Elí Jáhu, pĀ™iĀ•emĀ¾ obĀ™ Ā•ásti tohoto jména znaná BĀ™h. U nás se pouĀ™ívá varianta Elias Ā•i Eliáš. Ilja je pak slovanským pĀ™episem Ā™ecké varianty tedy Élias. Jméno je velice oblíbeno jak v Rusku, tak v Bulharsku a zemích bývalé Jugoslávie. Pravoslavná i Ā™ecko-katolická církev tomuto svĀ™tci pĀ™ikládá velký význam. IljĀ™ u nás, pravda moc není - jen asi kolem pĀ™ti set. UveĀ™me z tĀ™ch známých napĀ™. Ilja Hudební skladatel, Ilja Racek - Ā•eský herec, Ilja PrachaĀ™, taktĀ¾ známý herec, ruský spisovatel, básník a publicista Ilja Ehrenburg. VítĀ™zslav (21. 7.) Zde pĀ™ekladu netĀ™eba. Jméno je pĀ™vodu slovanského, prostému lidu naprosto srozumitelné. Od chlapeĀ™ka takto pojmenovaného se pĀ™irozenĀ™ oĀ™ekává, Ā¾e bude slavný svými vítĀ™zstvími - a nemusí zrovna v boji. NicménĀ™ není tomu úplnĀ™ zcela tak. Ve staroĀ•eštinĀ™ totiĀ¾ vítati znamenalo bydlení, sídliť - tedy VítĀ™z byl nĀ™kdo, kdo byl slavný sídlem, nebo mocí, nebo se proslavil v místĀ™ bydlíštĀ™. Mezi náše známé VítĀ™zslavy máĀ™eme poĀ•ítat VítĀ™zslava Nováka, hudebního skladatele, VítĀ™zslava Nezvala - Ā•eského básníka, VítĀ™zslava Vávru, zpĀ™váka a bubeníka, VítĀ™zslava VejraĀ¾ku Ā•eského herce, VítĀ™zslava Jandáka - herce a politika (který to na krátkou dobu dotáhl aĀ¾ na ministra kultury), VítĀ™zslava Dostála - Ā•eského cyklistu a další. Magdalena (22. 7.) další krásné jméno hebrejského pĀ™vodu. To slovo znamená "vĀ™Ā¾", ale pĀ™edevším se tak jmenovalo másteĀ™ko na pobĀ™eĀ™í Genezaretského jezera. Magdalena je vlastnĀ™ Ā¾ena, nebo dívka „pocházející z másteĀ™ka Magdalyš. Jméno je u nás i ve svĀ™tĀ™ velice oblíbeno a stále se uĀ™ívá. První známou Magdalenou byla patrnĀ™ Marie Magdalena (Marie z Magdaly, MáĀ™í Magdalena), poté, co ji JeĀ™íš zbavil démonĀ™, stala se jeho uĀ™ednicí a oddanou spolupracovnicí, nĀ™teré teorie tvrdí, Ā¾e i jeho Ā¾enou a Ā¾e jejich potomci jsou dosud náĀ™ivu, Ā™íjí inkognito, pĀ™isnĀ™ ĀĀeský národ ovšem nosí v srdcích Magdalenu Dobromilu Rettigovou, která krom toho, Ā¾e výbornĀ™ vaĀ™ila a napsala nĀ™kolik kuchaĀ™ek, byla velmi inteligentní a vzdĀ™lanou Ā¾enou, která se lívím dílem zaslouĀ™ila o vzdĀ™lání - a i právo na vzdĀ™lání - Ā•eských dívek a Ā¾en v jejich rodném jazyce. A co pĀ™vabná hereĀ™ka Magda Vašárová, nezapomenutelná v roli manĀ™elky správce pivovaru ve filmu PostĀ™iĀ¾iny. Nebo Markéta Lazarová ze stejnojmenného filmu. NovinĀ™ka a publicistka Magdalena Dietlová. KoneĀ™nĀ™ MaĀ™í Magdalena jest patronkou mnoha Ā™emesel a Ā™ivností a pĀ™edevším drĀ™í ochranou ruku nad Ā™enami svedenými a kajčnicemi. Libor (23. 7.) ĀĀ slovansky, slovanské toto jméno není. Podle jazykovĀ™dcĀ™ totiĀ¾ pochází z latinského slova "LIBARE" - tedy obĀ™tovat se. Je to tedy Ā•lovĀ™k, který je obĀ™tníkem, obĀ™tuje, nebo sám se obĀ™toval. ÚdajnĀ™ v Ā™imských chrámech provádĀ™l obĀ™tiny úvahám o slovanském pĀ™vodu tohoto jména svĀ™dí právĀ™ slabika Lib - silnĀ™ pĀ™ipomínající slovansko Ljub - tedy láska, milovat - ale není tomu tak. Mezi náše známé Libory patĀ™í Pešek - dirigent, Sionko a Došek fotbalisté a Libor Ambrozek, bývalý ministr Ā™ivotního prostĀ™edí. Tedy nositelé zajisté zajímaví. Kristýna (24. 7.) Toto krásné jméno je latinským tvarem pĀ™idavného jména odvozeného od jména Kristus. Je tedy Kristova (dívka, Ā¾ena, zasvĀ™cená Kristu, patĀ™ící Kristovi). ZvlášĀ™ se miminkĀ™m Ā¾enského pohlaví hodnĀ™ dává. U nás je Kristýn a Kristýnek pĀ™ dvacet devĀ™t tisíc. Kristýnami byly i dvĀ™ svĀ™tice, které - jak jinak - byly pro svou víru umuĀ™eny a posléze popraveny - byla to Kristýna z Bolseny, která Ā¾ila ve tĀ™etím století v Itálii a Kristina zvaná Belgická, která se narodila v roce 1150 v Bruselu. ObĀ™ za svého Ā™ivota prý konaly zázraky, pĀ™iĀ•emĀ¾ ta první se stala patronkou mlynáĀ™, námoĀ™níkĀ™ a luĀ•iš zatímco k té druhé se utíkali o pomoc hĀ™išníci i lidé, kteĀ™í se ocitnou v nouzi. Známymi nositelkami tohoto jména jsou švédská královna Kristýna I., Kristina Vlachová - Ā•eská scénáristka, Christina - Melounek - Applegate - americká hereĀ™ka, Christina Aguilera - americká zpĀ™váĀ™ka a „last but not leastš - krásná Kristýnka, jiĀ¾ opĀ™oval Vladimír DvoĀ™ák ve své hĀ™e Sto dukátĀ™ za Juana - Jak je hladké portugalské hedvábí, hladší je tvá paĀ¾e Kristýnko.... (Jakub 25. 7.) Jméno je pĀ™vodu hebrejského. PĀ™vodní význam tohoto slova je pata. ÚdajnĀ™ se Jakub jak druhorozený drĀ™el svého staršího bratĀ™iĀ™ka Ezaua za patĀ™ku. Z toho dĀ™vodu má toto jméno v pĀ™enesenĀ™m smyslu i význam "druhorozený". Je oblíbeno po celĀ™m svĀ™tĀ™ a stále jsou jím hojnĀ™ pojmenovávána další a další miminka muĀ™ského pohlaví. Jakub byl patronem kováĀ™Ā™, váleĀ™níkĀ™, lékárníkĀ™ a dĀ™lníkĀ™. Mezi lidmi je a bylo mnoho slavných JakubĀ™ - napĀ™ Giacomo Puccini, Jean Jacques Rousseau, Jacques Prévost, Jakov DĀ™ugašvilli - StalinĀ™v syn, kterého jeho ukrutný taĀ™ka nechal na pospas NĀ™mcĀ™m, Jakub Deml, Ā•eský básník,

Jakub Arbes - Český spisovatel, který mj. napsal pěkné horáčky zvané romaneta, Jan Jakub Ryba (Hej mistře, vsta byst)
Jakub Schikaneder - Český malíř, Jakub Janda - Český skokan na lyžích - a pochopitelně!!!! BOND - JAMES BOND -
„Protěpat, nemíchat“. A nesmíme zapomenout - taky Kuba Kubík se svým malinkým medvídkem Kubulou.
Pídich